

شطرنج درسنامه

مطالب آموزشی

با مثال های ساده و قابل درک

۵

مقدماتی

www.achmazstore.ir

مؤلف: ساسان ربیعی

به نام خداوند جان و خرد
کزین برتر اندیشه برنگذرد

در سنامه شطرنج

مقدماتی ۵

www.achmazstore.ir

تالیف

ساسان ریعی

انتشارات فرزین

سرشناسه: ربیعی، ساسان، ۱۳۳۶

عنوان و نام پدیدآور: درسنامه شطرنج: مقدماتی ۵/تالیف ساسان ربیعی

مشخصات نشر: تهران: فرزین، ۱۳۹۹

مشخصات ظاهری: ۱۴۴ ص.: مصور، جدول

شابک: 978-600-5017-89-2

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

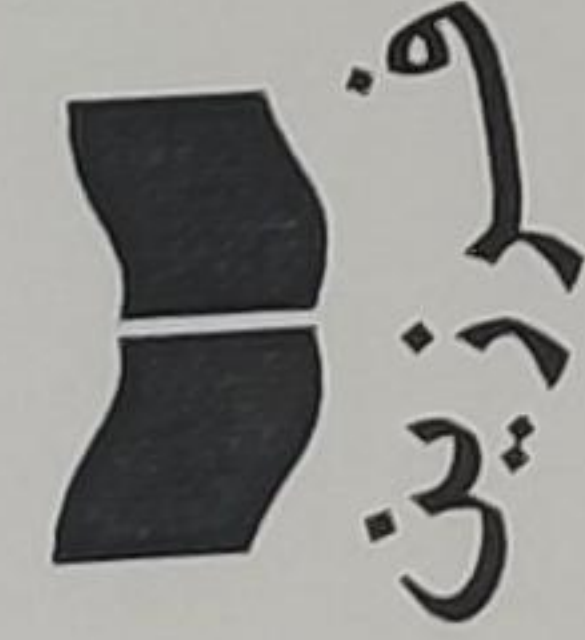
موضوع: شطرنج -- راهنمای آموزشی

موضوع: Chess -- Study and teaching

رده بندی کنگره: GV ۱۴۴۵

رده بندی دیویی: ۷۹۴/۱۰۷

شماره کتابشناسی ملی: ۷۲۸۰۳۲۱

فرزین

انتشارات فرزین

درسنامه شطرنج (مقدماتی ۵)

تالیف: ساسان ربیعی

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

چاپ و صحافی: طیف نگار

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹

بها: برای مشاهده قیمت به روز این کتاب به سایت achmazstore.ir مراجعه نمایید.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۰۱۷-۸۹-۲ BN: 978-600-5017-89-2

انتشارات فرزین: خیابان انقلاب، ابتدای خیابان دانشگاه، شماره ۱۷۴

تلفن فروشگاه: ۶۶۴۶۲۴۰۶ - ۶۶۱۷۵۸۷۴

فهرست مطالب

۴	پیشگفتار.....
۵	نماد ها و نشانه ها در شطرنج.....
۷	یاد آوری درسی های گذشته.....
۳۱	درس اول: ضعف عرض آخر.....
۵۱	درس دوم: تخریب.....
۶۵	درس سوم: مرکز.....
۷۷	درس چهارم: مقایسه ابتدایی اسب و فیل.....
۹۳	درس پنجم: تقابل.....
۷	درس ششم: خانه های مؤثر.....
۲۵	درس هفتم: خانه های مؤثر پیاده بلوکه.....
۷	درس هشتم: تغییر خانه های مؤثر.....
	پاسخ تمرین ها.....

پیشگفتار

زیبایی بهترین ویژگی شطرنج است. ما دانش و آموزه های خود از این زیبایی ها را منتقل می کنیم و آنها با ادامه این روش، بقای دائمی شطرنج را نوید می دهند. (دیوید استاد بزرگ روس)

کتاب پیش روی شما عزیزان، هفتمین جلد از مجموع ۱۴ جلد کتابی است که توسط به نگارش درآمده است و نتیجه سال ها تلاش و تجربه در امر آموزش شطرنج می باشد. کتاب سطح مقدماتی (۵) را شامل می شود که مشتمل بر هشت درس برای هشت جلسه آموزش کار جدیدی که در این کتاب اتفاق افتاده است، این است که بسیاری از دیگرام ها از قهرمانان شطرنج ایران گرفته شده است. این امر به دو دلیل اتفاق افتاده است: یک اینکه بسیار نیرومند و سرشناسی داریم و با این کار شطرنج بازان جوان و نوآموزان ما با این اسط شطرنج ایران آشنا می شوند. و دیگر اینکه ما می توانیم از طریق بازی های قهرمانان حرفه ای زیادی برای گفتن در سطح جهان دارند، شطرنج را به خوبی فرا بگیریم.

در اینجا روی سخن با قهرمانان و اساتید ایرانی است که در این کتاب بازی های آنها مورد و تحلیل قرار گرفته است. قهرمانانی که با کوشش خستگی ناپذیر خود علاوه بر ساعت ها ناپشت میز مسابقات، اوقات ارزشمندی را برای مطالعات و بررسی های ضروری اختصاص می با اندیشه والای خود از جابجا کردن مهره های بی جان، زیبایی های دل انگیزی خلق می همگان مورد احترام عمیق ما می باشند و انعکاس پیروزی ها یا شکست هایشان در این کتاب جنبه آموزشی داشته و به منظور شناساندن سبک آنها و آموزش به نوآموزان شطرنج می باشد.

نمادها و نشانه‌ها در شطرنج

وضعیت سیاه برنده هست	-+	وضعیت سفید برنده هست	+ -
سیاه وضعیت بهتری دارد	$\bar{+}$	سفید وضعیت بهتری دارد	\pm
سیاه برتری جزئی دارد	$\bar{=}$	سفید برتری جزئی دارد	\pm
حرکت عالی	!!	حرکت خوب	!
اشتباه بزرگ	??	حرکت بد	?
حرکت مشکوک	?!	حرکت جالب توجه	!?
مات	#	کیش	+
وضعیت مبهم	∞	وضعیت متعادل	=
با داشتن جبران	∞	گرفتن مهره	x
با باری متقابل	\leftarrow	با داشتن ابتکار عمل	\uparrow

یاد آوری درس های گذشته

در این درس مروری خواهیم داشت بر مطالب کتاب درسنامه
شطرنج مقدماتی (۴) شامل: حمله دوگانه، آچمزی، حمله
برخاست، دور کردن یا از بین بردن مهره مدافع، جلب کردن،
آسیاب، اشعه ایکس و تمپ.

قهرمانی ایران

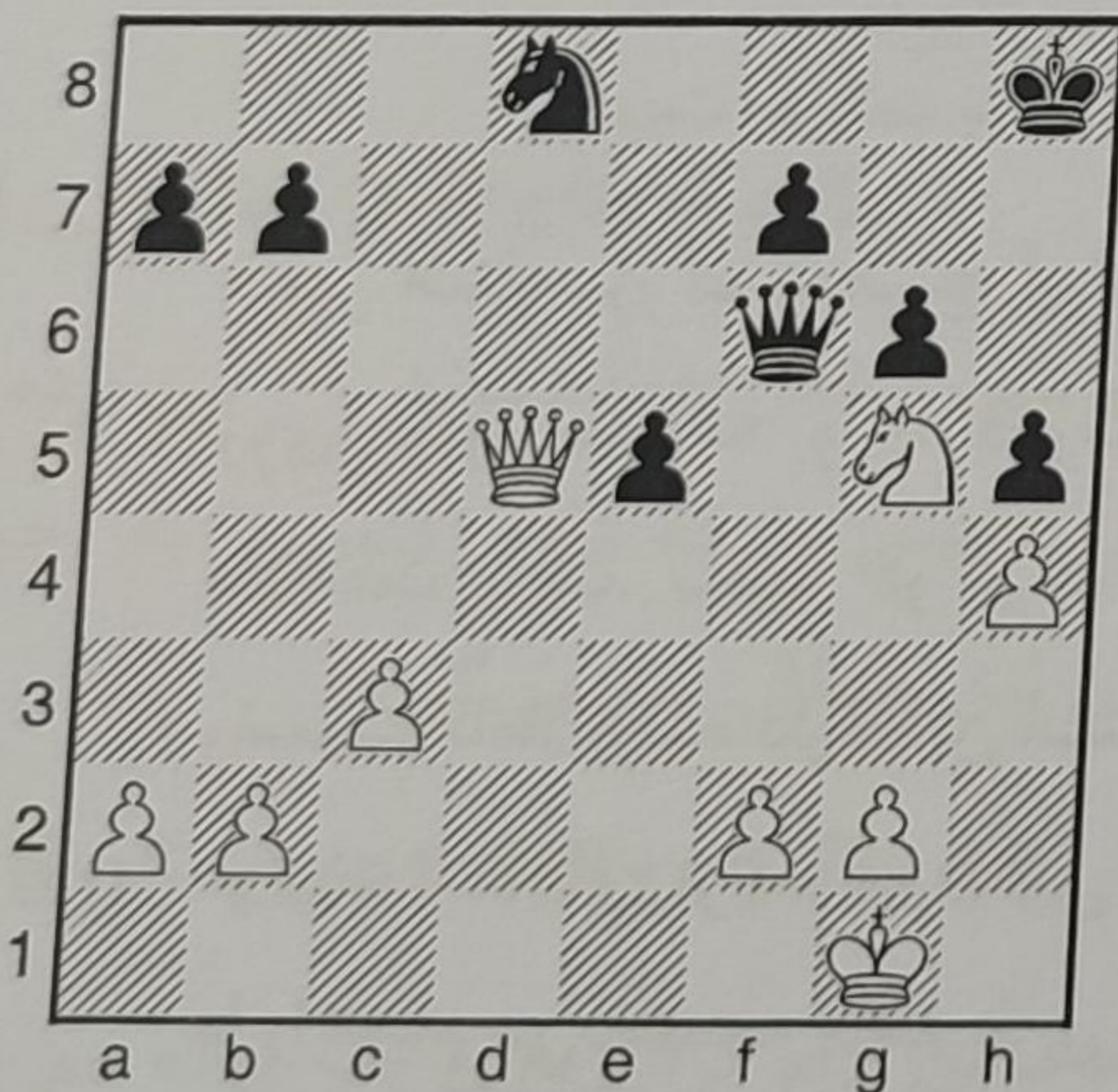
سنید: محسن قربانی

سیاه: رحیم دلجو

تهران - ۱۳۷۳

۱. حمله دوگانه

حمله به دو سوار یا بیش از آن با یک حرکت
را حمله دوگانه می خوانیم. حمله دوگانه بسیار
مهم و از نظر تاکتیکی بسیار مؤثر است چرا که
حریف نمی تواند به طور همزمان چند تهدید را
دفاع کند. بیشتر حملات دوگانه با وزیر و اسب
می باشند.

(نوبت حرکت با سفید)

یک ترکیب نمونه‌ای

1. ♖xd8+! ♔xd8 2. ♗xf7+

سفید با حمله دوگانه اسب، وزیر را پس گرفته و یک سوار و یک پیاده جلو می‌افتد. سیاه تسلیم شد.

به وضعیت بعدی توجه کنید:

تاتا استیل - ۲۰۲۰

سفید: علیرضا فیروزجاء (۲۷۲۳)

سیاه: ولادیسلاو کووالف (۲۶۰۰)

اکنون حفاظ شاه باز شد و اسب دوگانه را خلق کرد.

4. ♗d8++-

و با کیش وزیر در c7 در حرکت گرفته خواهد شد. سیاه تسلیم شد.

به وضعیت بعدی توجه کنید:

المپیاد ۱۹۷۲

سفید: آلنزه بلارد

سیاه: خسرو هرنندی

(نوبت حرکت با سیاه)

دقت کنید که سیاه با دو مهره به پیاده حمله کرده است و سفید هم با دو مهره دفاع می‌کند.

f6!

یک حرکت قوی! ضمن اینکه این اسب نیروی باید از مرکز حرکت کند، یک زور هم از ستون e به پیاده e4 اضافه می‌شود.

(نوبت حرکت با سفید)

سوپر استاد بزرگ شطرنج ایران در گشایش روی لوپز استادانه و با قدرت به وضعیت بالادست یافت. سفید دو پیاده جلو است و وضعیت کاملا برنده دارد. این استاد بزرگ نابغه در وضعیت های برنده هم دقیق ترین حرکت ها را انجام می‌دهد. به ادامه بازی توجه کنید:

1. ♖e8+ ♔g7 2. ♗f3 f6

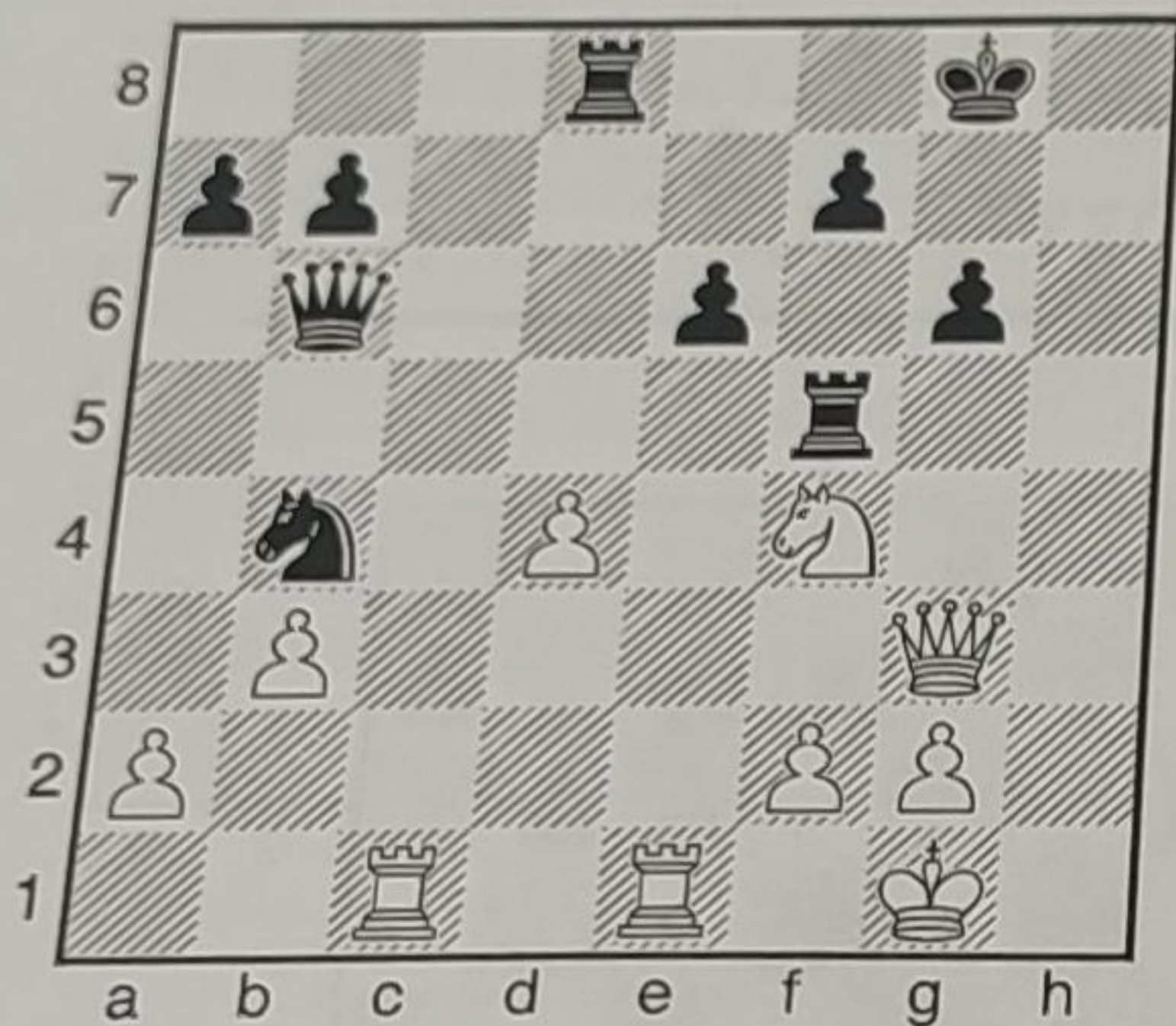
به وضعیت بعدی توجه کنید:

قهرمانی ایران

سفید: عباس خاکپور

سیاه: اردلان اسکویی

تهران - ۱۳۷۳

(نوبت حرکت با سیاه)

پیاده d4 سفید ضعیف و زیر ضرب است.

1. $\text{N} \times \text{g6}$ آخرین شانس سفید قربانی

می باشد که سیاه بلافاصله این فرصت را از

سفید می گیرد:

1... $\text{R} \times \text{f4}!$ 2. $\text{Q} \times \text{f4}$ $\text{N} \text{d3}$

سیاه امکان متقابل حمله سفید را از بین برده و

قربانی تفاوتی را که داده اکنون با به وجود

آوردن این چنگال پس می گیرد.

3. $\text{Q} \text{g5}$ $\text{N} \times \text{e1}$ 4. $\text{R} \times \text{e1}$ $\text{Q} \times \text{d4}$

سیاه ضمن آرام کردن بازی یک پیاده هم جلو

افتاده است.

2. $\text{N} \text{c6}$ $\text{Q} \text{d7}$ 3. $\text{e} \times \text{d5}$

سفید برای اینکه پیاده e4 را از دست ندهد آن را با پیاده d5 تعویض می کند.

3... $\text{N} \times \text{d5}$ 4. $\text{N} \text{a5}?$

تنها حرکت برای سفید $\text{Q} \text{d2}$ 4. بود که البته باز هم سیاه برتری مختصری داشت.

4... $\text{N} \text{f4}!$

یک تمپ مهم روی وزیر.

5. $\text{Q} \text{d2}$ $\text{N} \text{e2}+$ 6. $\text{K} \text{h1}$ $\text{N} \times \text{c1}$

7. $\text{R} \times \text{c1}$ $\text{Q} \text{e6}$ 8. $\text{d} \text{5}$ $\text{Q} \text{e2}$ 9. $\text{h} \text{3}$

$\text{N} \text{f5}$ 10. $\text{Q} \text{f4}$ $\text{N} \text{e3}$ 11. $\text{R} \text{g1}$ $\text{N} \times \text{d5}$

12. $\text{Q} \text{d4}$ $\text{N} \times \text{c3}$ 13. $\text{Q} \times \text{c3}$ $\text{Q} \text{e5}$

14. $\text{R} \text{c1}$ $\text{Q} \text{g3}$ 15. $\text{N} \text{c6}$ $\text{R} \text{e2}$

16. $\text{R} \text{g1}$ $\text{R} \text{ae8}+$

سفید تسلیم شد.

www.achmazstore.ir

5. ♖e3 ♜d5 6. ♔g3 ♚d1+ 7. ♕h2
♜h5+

سفید واگذار کرد.

به وضعیت بعدی توجه کنید:

قهرمانی ایران

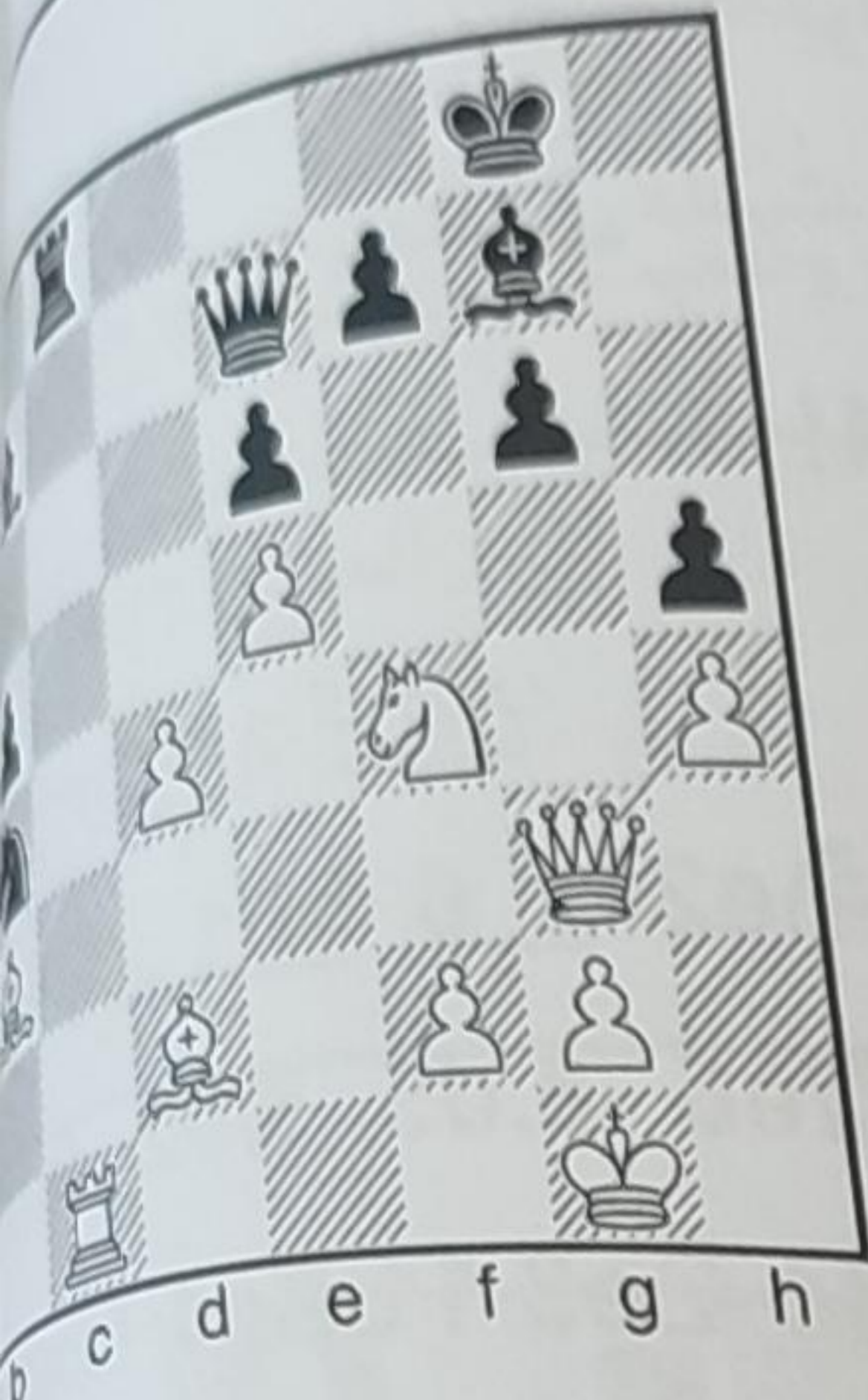
سفید: اردلان اسکویی

سیاه: اسماعیل صفرزاده

تهران - ۱۳۷۳

به وضعیت بعدی توجه کنید.

سفید: گلی گوریچ
سیاه: توکماکوف

(نوبت حرکت با سفید)

گلی گوریچ استاد بزرگ اهل یوگ
سادگی حمله دوگانه‌ای را خلق کرد
سود می‌برد.

8+ ♕xc8 2. ♔c3+-

حمله همزمان به فیل c8 و اسب 4
حتماً مهره‌ای را از دست خواهد داد.

(نوبت حرکت با سفید)

اسکویی جوان، صفرزاده با سابقه بسیار طولانی
در عضویت تیم ملی را بدجوری گیر انداخته
است. سفید یک تفاوت جلو است و با یک
ترکیب، کار را تمام می‌کند.

1. ♖xe5! fxe5 2. ♜c6 ♜d6
3. ♜xe5+ ♚e6 4. ♜xd3 ♔f5
5. c5+-

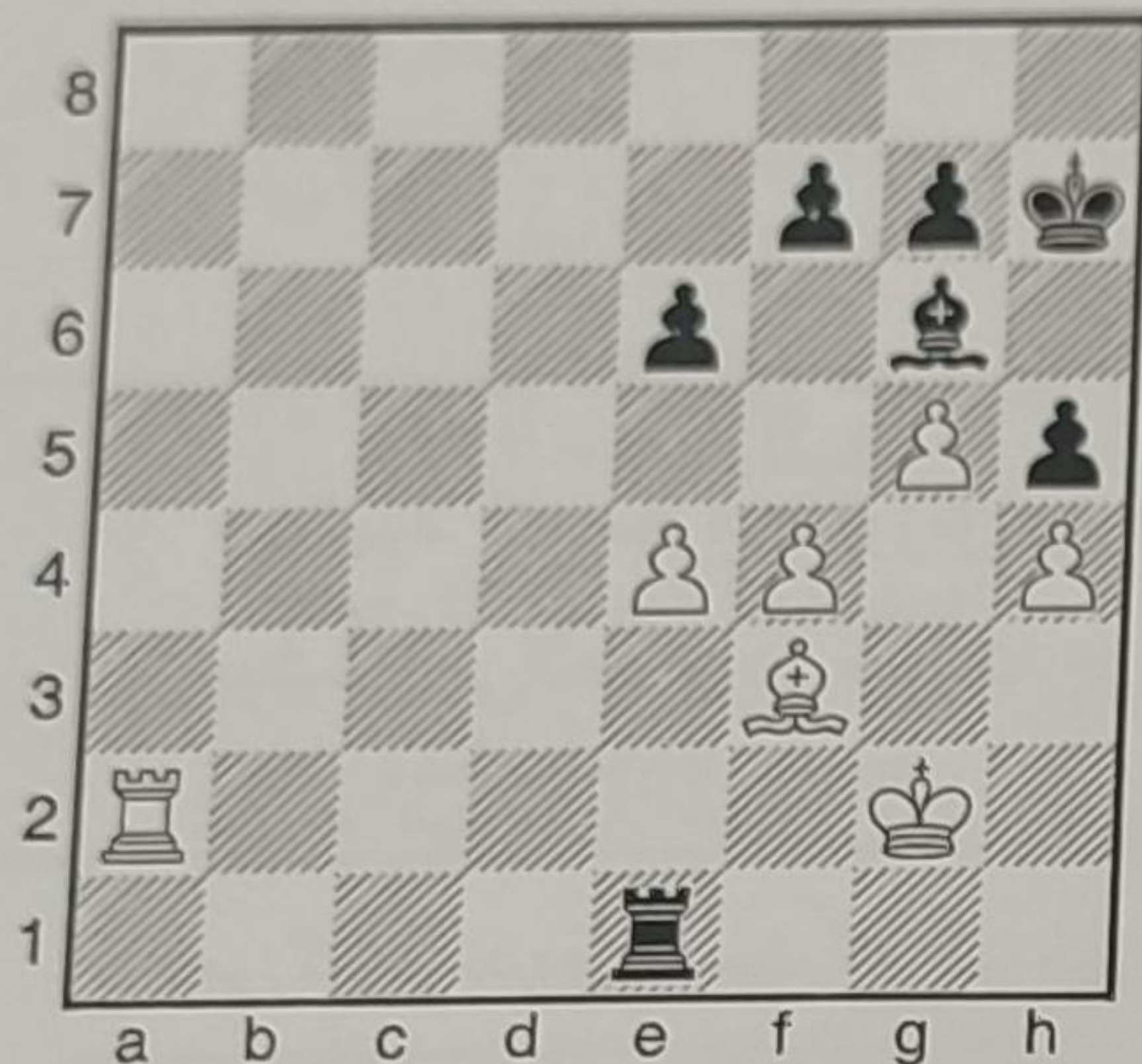
سیاه واگذار کرد.

به وضعیت بعدی توجه کنید:

دِرسدن آلمان - ۲۰۰۸

سفید: احسان قائم مقامی

سیاه: پترز

(نوبت حرکت با سیاه)

در یک پوزیسیون تقریباً برابر، سیاه به تصور این که می‌تواند یک پیاده بگیرد، یک اورلوک یا اشتباه فاحش مرتکب شد:

1... ♖xe4?? 2. ♔f2!

یک حرکت بینابینی نیرومند و تمام کننده. هم رخ زیر ضرب است و هم فیل.

2..., ♗b1 3. ♖b2 ♖c1 4. ♖xb1!

♖xb1 5. ♗e4++-

با این حمله دوگانه سفید یک سوار جلو افتاد. سیاه تسلیم شد.

به نمونه بعدی توجه کنید:

لیگ استان فارس

سفید: پارسا خالصی

سیاه: پویا ماری اوریاد

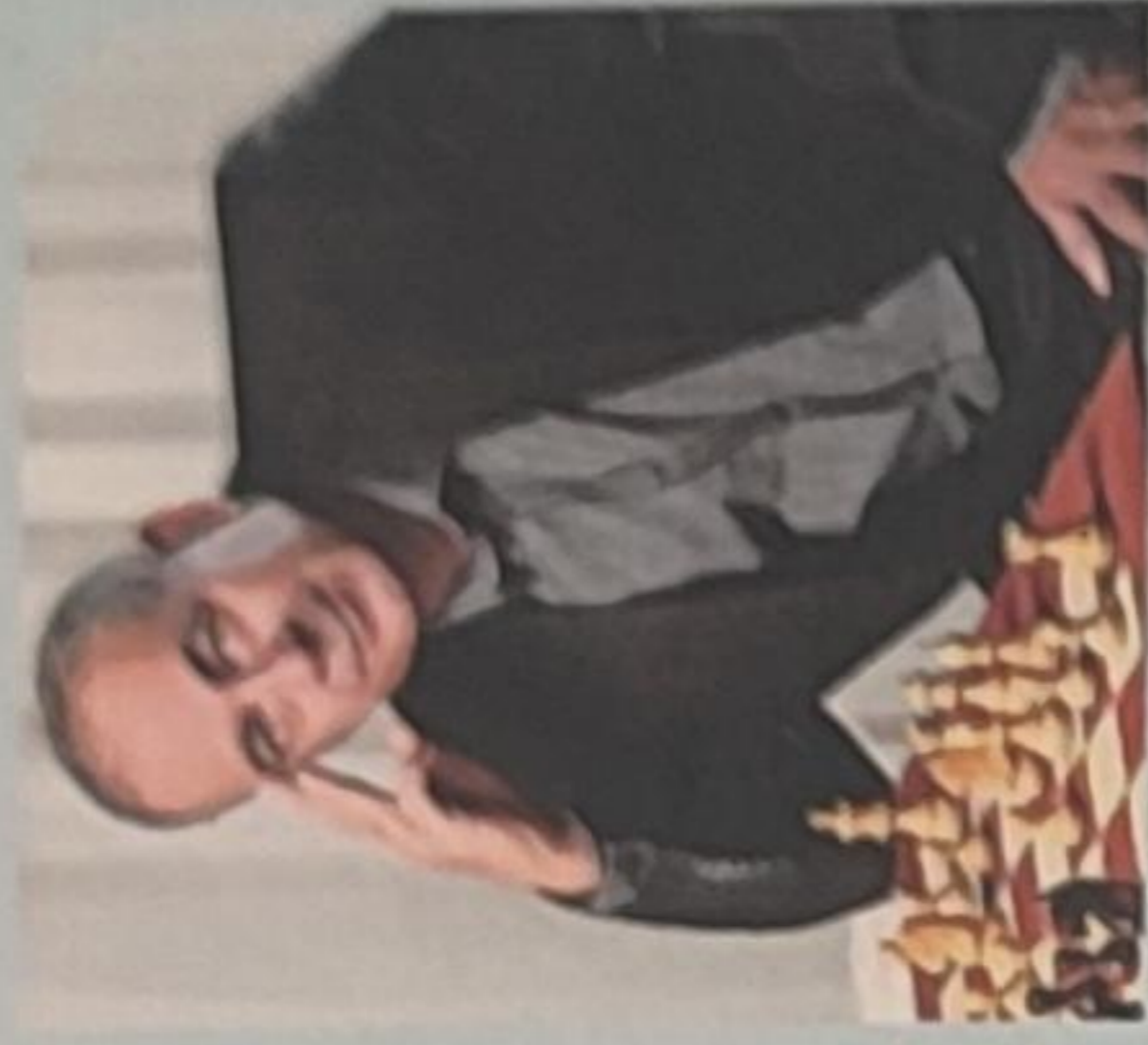
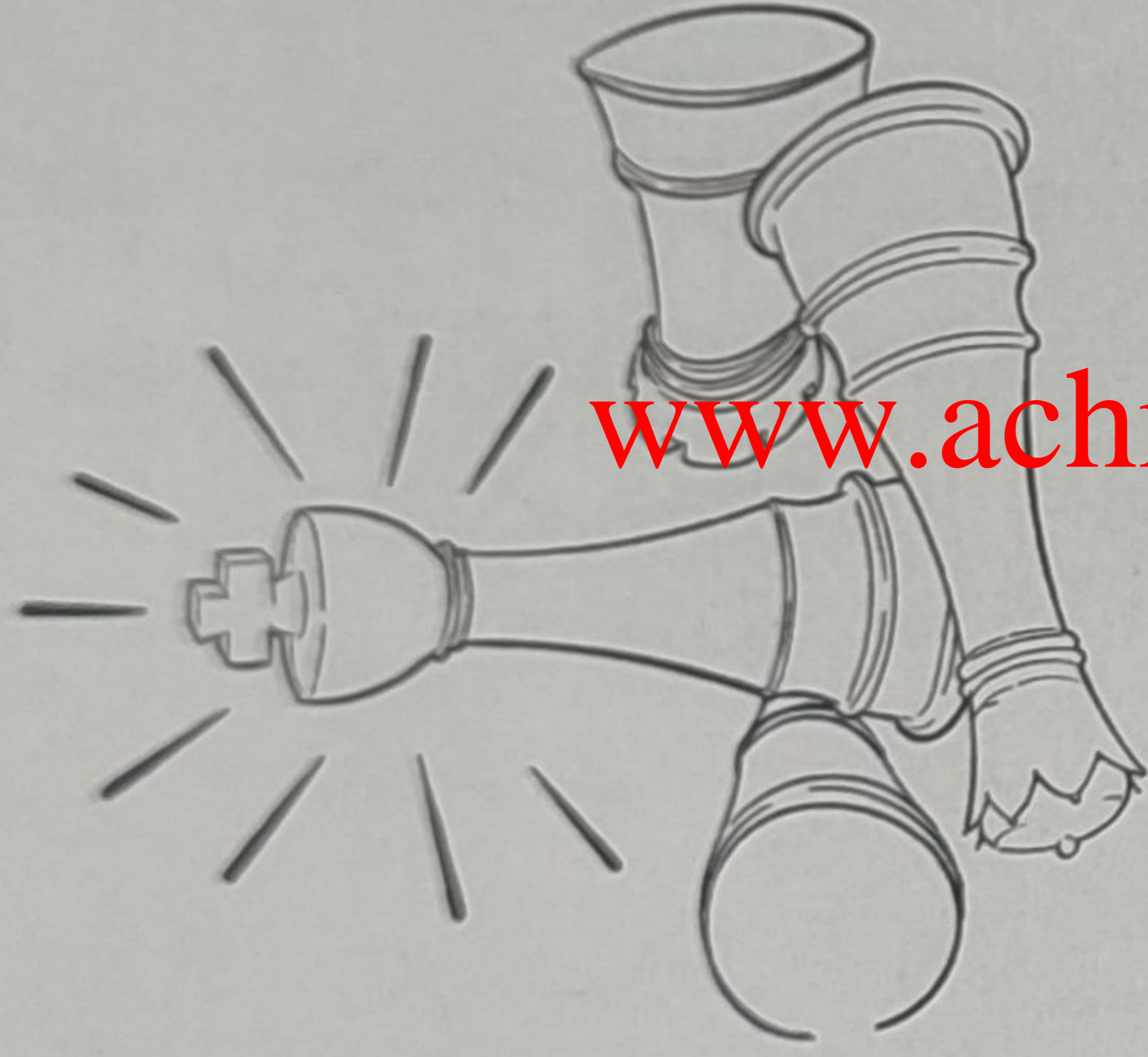

(نوبت حرکت با سیاه)

در این وضعیت، پارسا خالصی یکی از نوجوانان آینده دار شیرازی در برابر همشهری خود پویا ماری اوریاد شطرنج باز باتجربه و نیرومند ترکیب خورد و سوار از دست داد.

1... ♔xe2!-+

سفید تسلیم شد.

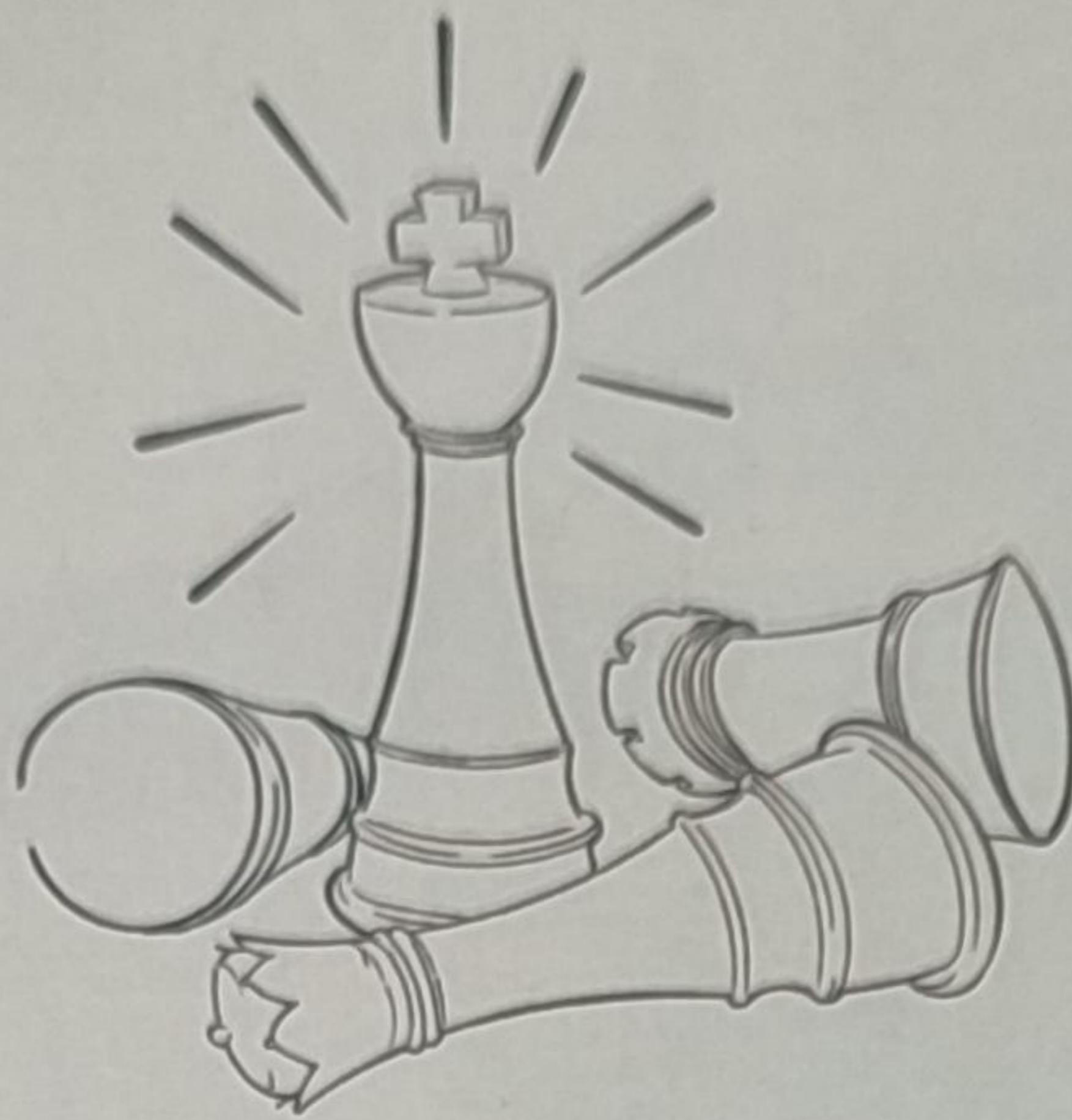

سخنی با شما عزیزان

پس از سال‌ها تلاش و تجربه در رشته شطرنج و کسب افتخاراتی همچون قهرمانی جوانان ایران، نفر پنجم اولین دوره مسابقات جوانان آسیا، نایب قهرمان ایران و عضو تیم ملی و ... و همچنین بیش از بیست سال تدریس شطرنج به عنوان مربی درجه یک فدراسیون شطرنج، بر آن شدم تا حاصل تجربیات خود را در قالب یک مجموعه آموزشی چهارده جلدی و در سه سطح آمادگی، مقدماتی و متوسطه به نگارش درآورم تا سهمی هر چند اندک در رشته و اعتلای هنرجویان عزیز این مرز و بوم ایفا کنم

این دوره آموزشی به گونه‌ای تدوین شده تا هم به عنوان خود آموز و هم جهت تدریس در مدارس و باشگاه‌های شطرنج مورد استفاده قرار گیرد. کتاب پیش روی شما عزیزان، هفتمین جلد از این مجموعه چهارده جلدی است که سطح مقدماتی (۵) را شامل می‌شود

کتاب شامل هشت درس برای هشت جلسه آموزش است. مطالب آموزشی با مثال‌های ساده و قابل درک آموزش داده می‌شوند

سخنی با شما عزیزان

پس از سال‌ها تلاش و تجربه در رشته شطرنج و کسب افتخاراتی همچون قهرمانی جوانان ایران، نفر پنجم اولین دوره مسابقات جوانان آسیا، نایب قهرمان ایران و عضو تیم ملی و ... و همچنین بیش از بیست سال تدریس شطرنج به عنوان مربی درجه یک فدراسیون شطرنج ایران، کتاب «صلح و بریتانیا» بود را در قالب یک مجموعه آموزشی چهارده جلدی و در سه سطح آمادگی، مقدماتی و متوسطه به نگارش درآورم تا سهمی هر چند اندک در رشد و اعتلای هنرجویان عزیز این مرز و بوم ایفا کنم

این دوره آموزشی به گونه‌ای تدوین شده تا هم به عنوان خود آموز و هم جهت تدریس در مدارس و باشگاه‌های شطرنج مورد استفاده قرار گیرد. کتاب پیش روی شما عزیزان، هفتمین جلد از این مجموعه چهارده جلدی است که سطح مقدماتی (۵) را شامل می‌شود

کتاب شامل هشت درس برای هشت جلسه آموزش است. مطالب آموزشی با مثال‌های ساده و قابل درک آموزش داده می‌شوند

www.farzinpub.ir

ISBN 9786005017892

9 786005 017892

برای مشاهده قیمت به روز این کتاب به سایت
achmazstore.ir مراجعه نمایید.

قیمت کتاب: